

NÁRODNÉ
CENTRUM
ZDRAVOTNÍCKYCH
INFORMÁCIÍ

ZDRAVOTNÍCTVO SLOVENSKEJ REPUBLIKY V ČÍSLACH 2016

ZDRAVOTNÍCTVO SLOVENSKEJ REPUBLIKY V ČÍSLACH 2016

Január 2018

© Národné centrum zdravotníckych informácií
Lazaretská 26
811 09 Bratislava
Slovenská republika

Tel. 02 57 269 830
E-mail: publikacie@nczisk.sk
www.nczisk.sk

Publikácia Zdravotníctvo Slovenskej republiky v číslach 2016 je prehľadom základných ukazovateľov zdravotníckej štatistiky zozbieraných a spracovaných Národným centrom zdravotníckych informácií. Údaje porovnávame primárne za obdobie rokov 2014 až 2016, pričom v grafoch pozorujeme až desaťročný vývoj. Okrem demografických ukazovateľov poskytuje publikácia informácie o zdravotnom stave obyvateľstva, sieti a činnosti zdravotníckych zariadení, štruktúre pracovníkov v zdravotníctve či spotrebe humánnych liekov a zdravotníckych pomôcok.

Zdravotný stav zachytáva sledovaných (počet osôb sledovaných v špecializovaných ambulanciách k 31. 12.) aj novohlásených pacientov (počet osôb novoprijatých do sledovania špecializovaných ambulancií, resp. hlásených poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti prostredníctvom zisťovaní zdravotného stavu od 1. 1. do 31. 12.) s vybranými ochoreniami v absolútnom a relatívnom vyjadrení. Zdravotnícke zariadenia vypovedajú o počte a druhoch zdravotníckych zariadení v SR, posteľovom fonde ústavnej zdravotnej starostlivosti a základných informáciách o preventívnych prehliadkach. Časť o pracovníkoch sa zaoberá evidenčným počtom pracovníkov v zdravotníctve v zdravotníckych aj nezdravotníckych profesiách, porovnáva tiež vekovú štruktúru lekárov, zubných lekárov a sestier v rokoch 2007 a 2016. Množstevnej a finančnej spotrebe predpísaných liekov a zdravotníckych pomôcok hrađených z verejného zdravotného poistenia a predaných z verejnej lekárne bez lekárskeho predpisu sa venuje posledná časť publikácie.

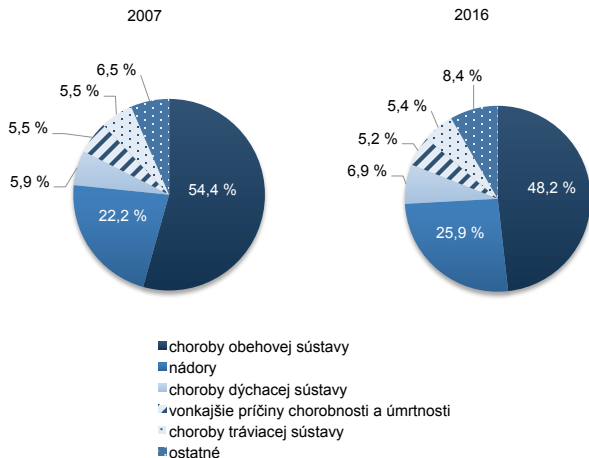
V závere sú k dispozícii vysvetlivky, skratky a zdroje údajov. Okrem tých, ktoré sú tu spomenuté, boli použité aj údaje:

Štatistického úradu SR – demografické ukazovatele (okrem potratov),
Regionálneho úradu verejného zdravotníctva SR v Banskej Bystrici –
hlásené prenosné ochorenia,

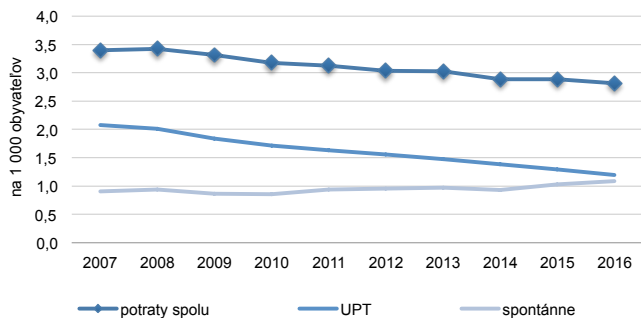
Národného ústavu tuberkulózy, pľúcnych chorôb a hrudníkovej chirurgie
vo Vyšných Hágoch – hlásené prípady tuberkulózy.

Ukazovateľ	2014	2015	2016
Počet obyvateľov k 31. 12. (a)	5 421	5 426	5 435
Muži	2 642	2 646	2 652
Ženy	2 779	2 780	2 784
Veková štruktúra obyvateľstva v %			
0 – 14	15,3	15,3	15,5
15 – 64	70,7	70,2	69,9
65+	14,0	14,5	15,0
Stredná dĺžka života pri narodení v rokoch			
Muži	73,2	73,0	73,7
Ženy	80,0	79,7	80,4
Živonarodení (b)	10,2	10,3	10,6
Zomretí (b)	9,5	9,9	9,6
Prirodzený prírastok (b)	0,7	0,3	1,0
Prírastok sťahovaním (b)	0,3	0,6	0,7
Celkový prírastok (b)	1,0	0,9	1,7
Dojčenská úmrtnosť (c)	5,8	5,1	5,4
Novorodenecká úmrtnosť (c)	3,3	3,3	2,9
Úmrtnosť na najčastejšie príčiny smrti (d)			
Choroby obehovej sústavy	465,5	477,6	464,8
Nádory	248,8	251,8	249,8
Choroby dýchacej sústavy	60,6	74,7	66,3
Vonkajšie príčiny chorobnosti a úmrtnosti	51,3	56,2	50,4
Choroby tráviacej sústavy	48,7	51,9	52,2
Potraty (e, f)	15 628	15 647	15 286
z toho			
UPT	7 501	7 004	6 494
spontánne	5 042	5 584	5 892
Počet potratov na 100 narodených	28,3	28,0	26,5
Počet UPT na 100 potratov	48,0	44,8	42,5
Percento žien vo veku 15 – 49 rokov užívajúcich antikoncepciu (g)	20,2	18,6	17,0

Podiel zomretých podľa vybraných príčin smrti

Hrubá miera potratovosti

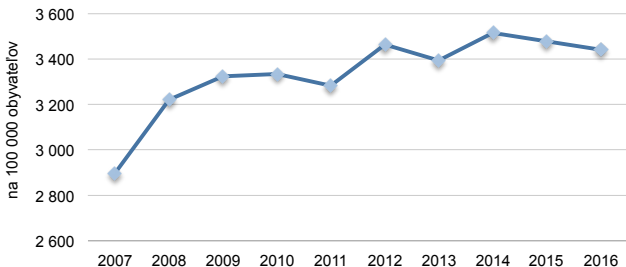
Ukazovateľ/ Diagnóza MKCH-10	2015		2016	
	Sledovaní	Novohlásení	Sledovaní	Novohlásení
Vybrané prenosné choroby (h)				
Iné infekcie salmonelami (A02)	.	5 103	.	5 724
Tuberkulóza (A15 – A19) (i)	.	317	.	296
Akútna hepatitída A (B15)	.	883	.	1 362
Akútna hepatitída B (B16)	.	65	.	50
Akútna hepatitída C (B17.1)	.	24	.	32
HIV (Z21)	.	86	.	87
Syfilis (A50 – A53)	.	299	.	362
Diabetes mellitus (E10 – E14, O24) (g)	345 475	21 909	368 084	21 752
z toho diabetici				
s obličkovými komplikáciami	45 229	4 355	47 069	4 522
s diabetickou neuropatiou	87 284	6 775	93 697	7 057
s diabetickou nohou s léziou	8 269	1 240	8 563	1 300
s amputáciou dolnej končatiny	4 003	469	4 272	498
Duševné poruchy a poruchy správania (F00 – F99) (vyšetrené osoby) (g)	406 758	74 151	395 197	74 130
z toho				
Poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím alkoholu (F10)	32 216	8 036	29 729	7 248
Schizofrénia, schizotypové poruchy a poruchy s bludmi (F20 – F29)	59 353	6 268	59 467	5 560
Počet hlásených prípadov (f)				
Liečení užívateľa drog	.	2 720	.	3 253
Samovraždy	.	592	.	545
Samovražedné pokusy	.	859	.	951
Choroby nervového systému (g)				
Parkinsonova choroba (G20)	20 895	3 723	22 402	4 552
Alzheimerova choroba (G30)	10 056	2 330	10 123	2 321
Roztrúsená skleróza (G35)	15 158	1 556	11 347	1 639

Ukazovateľ/Diagnóza MKCH-10 na 100 000 obyvateľov	2015		2016	
	Sledovaní	Novohlásení	Sledovaní	Novohlásení
Vybrané prenosné choroby (h)				
Iné infekcie salmonelami (A02)	.	94,1	.	105,5
Tuberkulóza (A15 – A19) (i)	.	5,9	.	5,5
Akútna hepatitída A (B15)	.	16,3	.	25,1
Akútna hepatitída B (B16)	.	1,2	.	0,9
Akútna hepatitída C (B17.1)	.	0,4	.	0,6
HIV (Z21)	.	1,6	.	1,6
Syfilis (A50 – A53)	.	5,5	.	6,7
Diabetes mellitus (E10 – E14, O24) (g)	6 366,7	403,8	6 772,0	400,2
z toho diabetici				
s obličkovými komplikáciami	833,5	80,3	866,0	83,2
s diabetickou neuropatiou	1 608,6	124,9	1 723,8	129,8
s diabetickou nohou s léziou	152,4	22,9	157,5	23,9
s amputáciou dolnej končatiny	73,8	8,6	78,6	9,2
Duševné poruchy a poruchy správania (F00 – F99) (vyšetrené osoby) (g)	7 496,1	1 366,5	7 270,9	1 363,9
z toho				
Poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím alkoholu (F10)	593,7	148,1	547,0	133,3
Schizofrénia, schizotypové poruchy a poruchy s bludmi (F20 – F29)	1 093,8	115,5	1 094,1	102,3
Počet hlásených prípadov (f)				
Liečenie užívateľa drog	.	50,1	.	59,9
Samovraždy	.	10,9	.	10,0
Samovražedné pokusy	.	15,8	.	17,5
Choroby nervového systému (g)				
Parkinsonova choroba (G20)	385,1	68,6	412,2	83,7
Alzheimerova choroba (G30)	185,3	42,9	186,2	42,7
Roztrúsená skleróza (G35)	279,3	28,7	208,8	30,2

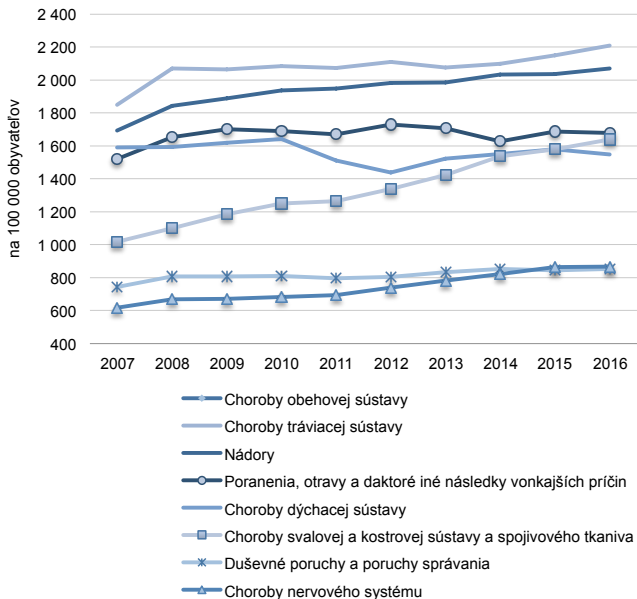
Ukazovateľ/ Diagnóza MKCH-10	2015		2016	
	Sledovaní	Novohlásení	Sledovaní	Novohlásení
Choroby oka a očných adnexov (g)				
Glaukómy (H40 – H42)	223 980	27 327	235 060	33 515
Slepota (H54.0)	1 716	186	1 505	193
Choroby obehovej sústavy (g)				
Hypertenzné choroby (I10 – I15)	185 231	30 047	190 002	28 808
Ischemické choroby srdca (I20 – I25)	146 331	22 310	140 991	20 116
Kardiomyopatie (I42 – I43)	13 207	2 382	13 591	2 090
Poruchy srdcového rytmu (I44 – I45, I47 – I49)	118 341	21 298	120 340	19 894
Srdcové zlyhávajúce (I50)	27 902	5 330	28 238	4 935
Choroby dýchacej sústavy (g)				
Chronické choroby dolných dýchacích ciest (J40 – J44, J47)	108 260	18 756	107 196	14 957
Astma (J45, J46)	108 410	15 487	108 337	11 829
Choroby kože a podkožného tkaniva (vyšetrené osoby) (g)				
Psoriáza (L40)	.	61 746	.	59 975
Dermatitídy a ekzémy (L20 – L30)	.	346 733	.	344 277
Chronická choroba obličiek (CKD) (g)				
Glomerulárne a tubuloint. choroby obličiek – 3., 4. štádium CKD (N00.0 – N08.8, N10 – N16.8)	40 867	.	44 163	.
Zlyhanie obličiek – 5. štádium CKD (N17.0 – N19)	1 439	.	1 401	.
Osoby v pravidelnej dialyzačnej liečbe	4 472	.	4 424	.
Choroby z povolania (f)	.	328	.	316

Ukazovateľ/Diagnóza MKCH-10 na 100 000 obyvateľov	2015		2016	
	Sledovaní	Novohlásení	Sledovaní	Novohlásení
Choroby oka a očných adnexov (g)				
Glaukómy (H40 – H42)	4 127,7	503,6	4 324,7	616,6
Slepota (H54.0)	31,6	3,4	27,7	3,6
Choroby obehovej sústavy (g)				
Hypertenzné choroby (I10 – I15)	3 413,6	553,7	3 495,7	530,0
Ischemické choroby srdca (I20 – I25)	2 696,7	411,1	2 594,0	370,1
Kardiomyopatie (I42 – I43)	243,4	43,9	250,0	38,5
Poruchy srdcového rytmu (I44 – I45, I47 – I49)	2 180,9	392,5	2 214,0	366,0
Srdcové zlyhávajúce (I50)	514,2	98,2	519,5	90,8
Choroby dýchacej sústavy (g)				
Chronické choroby dolných dýchacích ciest (J40 – J44, J47)	1 995,1	345,7	1 972,2	275,2
Astma (J45, J46)	1 997,9	285,4	1 993,2	217,6
Choroby kože a podkožného tkaniva (vyšetrené osoby) (g)				
Psoriáza (L40)	.	1 137,9	.	1 103,4
Dermatitídy a ekzémy (L20 – L30)	.	6 389,9	.	6 334,0
Chronická choroba obličiek (CKD) (g)				
Glomerulárne a tubuloint. choroby obličiek – 3., 4. štádium CKD (N00.0 – N08.8, N10 – N16.8)	753,1	.	812,5	.
Zlyhanie obličiek – 5. štádium CKD (N17.0 – N19)	26,5	.	25,8	.
Osoby v pravidelnej dialyzačnej liečbe	82,4	.	81,4	.
Choroby z povolania (f)	.	6,0	.	5,8

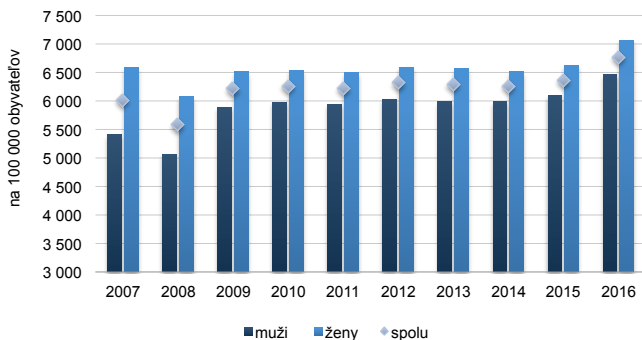
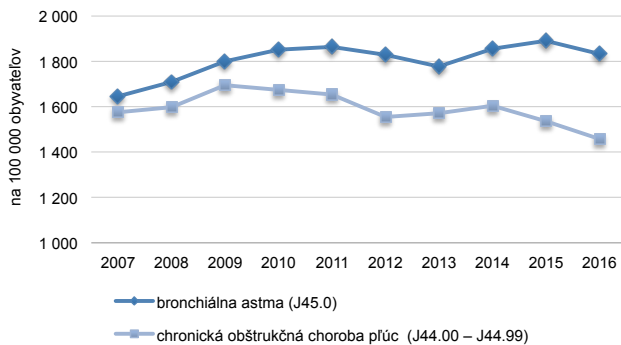
Počet hospitalizácií na 100 000 obyvateľov, vybrané skupiny ochorení

ZDRAVOTNÝ STAV

Počet dispenzarizovaných diabetikov podľa pohlavia

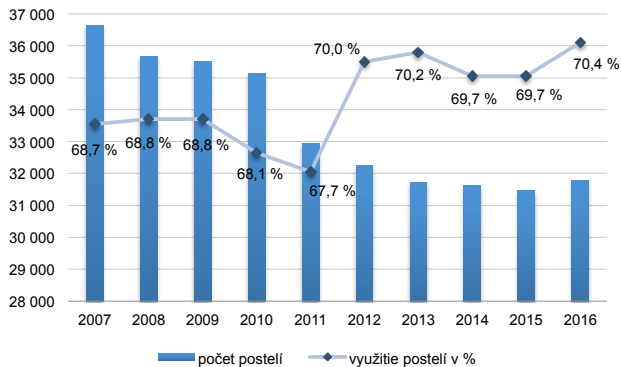
Počet dispenzarizovaných s bronchiálnou astmou a CHOCHP ¹⁾¹⁾ I. – IV. štádium CHOCHP

Ukazovateľ	2014	2015	2016
Počet zdravotníckych zariadení	13 040	13 099	13 160
Ambulantná zdravotná starostlivosť	10 141	10 131	10 124
z toho			
všeobecné ambulancie	2 863	2 837	2 846
špecializované ambulancie	6 157	6 148	6 120
ambulancie záchrannej zdravotnej služby	19	12	12
polikliniky	71	73	72
ADOS	179	186	179
ambulancie lekárskej služby prvej pomoci	80	84	87
Ústavná zdravotná starostlivosť	174	179	181
z toho			
všeobecné nemocnice	73	73	73
špecializované nemocnice	44	43	42
liečebne	17	18	18
hospice, domy ošetrovateľskej starostlivosti	12	14	18
prírodné liečebné kúpele, kúpeľné liečebne	27	30	29
Lekárska starostlivosť	1 749	1 833	1 935
lekárne	1 597	1 680	1 774
výdajne zdravotníckych pomôcok	152	153	161
Hematologicko-transfúziologické zariadenia	12	11	11
Ostatné (j)	964	945	909
Všeobecná a zubno-lekárska ambulantná starostlivosť, počet ambulancií			
Všeobecné lekárstvo – pre dospelých	2 048	2 049	2 062
Všeobecná starostlivosť o deti a dospelých	1 093	1 065	1 052
LSPP – všeobecná ambulantná starostlivosť pre dospelých	122	125	125
LSPP – všeobecná ambulantná starostlivosť pre deti a dospelých	69	69	77
Stomatológia	2 307	2 298	2 271
Počet návštev pacienta v ambulanciách na 1 obyvateľa (k)	12,4	12,5	12,6

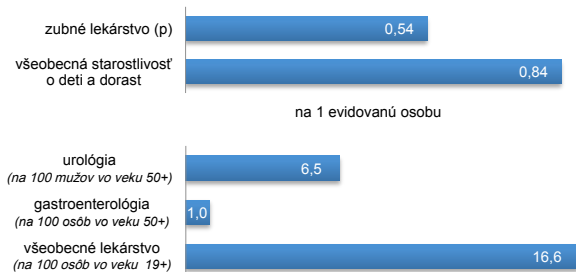
Ukazovateľ	2014	2015	2016
Pracovné miesta samostatných odborných zdravotníckych pracovníkov (l)	24 388,92	24 693,30	24 872,87
Ambulantná zdravotná starostlivosť	11 143,50	11 088,20	11 028,81
z toho			
všeobecné ambulancie	2 701,85	2 655,79	2 670,96
špecializované ambulancie	6 130,87	6 099,87	6 173,57
ambulancie záchrannej zdravotnej služby	271,15	267,64	234,76
polikliniky	647,96	645,77	568,58
ADOS	2,00	–	1,35
ambulancie lekárskej služby prvej pomoci	219,34	222,18	253,11
Ústavná zdravotná starostlivosť vrátane ambulantných častí	9 869,66	10 019,37	9 916,13
z toho			
všeobecné nemocnice	8 299,02	8 449,27	8 348,63
špecializované nemocnice	1 324,91	1 301,42	1 307,21
liečebne	98,85	108,67	106,27
hospice, domy ošetrovateľskej starostlivosti	19,44	19,34	21,00
prírodné liečebné kúpele, kúpeľné liečebne	126,66	140,04	131,39
Lekárska starostlivosť	3 281,70	3 479,55	3 826,54
lekárne	3 274,70	3 471,10	3 817,79
výdajne zdravotníckych pomôcok	7,00	8,45	8,75
Hematologicko-transfúziologické zariadenia	85,39	90,60	84,26
Ostatné (j)	8,67	15,58	17,13
Všeobecná a zubno-lekárska ambulantná starostlivosť, lekárske miesta (m)			
Všeobecné lekárstvo – pre dospelých	1 852,87	1 813,45	1 865,21
Všeobecná starostlivosť o deti a dorast	1 002,60	991,05	952,46
LSPP – pre dospelých	172,51	180,14	184,18
LSPP – pre deti a dorast	111,80	101,81	105,51
Stomatológia	2 360,47	2 326,11	2 352,43

Ukazovateľ	2014	2015	2016
Vybrané údaje o posteľových ZZ (n)			
Počet posteľových útvarov	1 219	1 222	1 252
Počet postelí	31 619	31 471	31 785
z toho pre deti	4 424	4 417	4 493
Počet postelí na 1 000 obyvateľov	5,8	5,8	5,8
Využitie postelí			
v dňoch	245,4	245,1	247,4
v percentách	69,7	69,7	70,4
Počet hospitalizovaných	988 691	990 465	1 015 649
Počet ošetrovacích dní	7 758 412	7 714 540	7 855 722
Priemerný ošetrovací čas v dňoch	7,8	7,8	7,7
Počet lekárskeho miest	6 268,16	6 441,38	6 576,18
Počet postelí na 1 lekárske miesto	5,0	4,9	4,8
Počet pracovných miest sestier spolu	16 801,68	16 728,32	16 719,13
z toho pri posteli chorého	14 911,22	14 985,43	15 221,48
Počet postelí v nemocničnej starostlivosti (o)	31 348	31 172	31 412
v akútnej nemocničnej starostlivosti	26 642	26 441	26 493
v rehabilitačnej nemocničnej starostlivosti	800	800	844
v dlhodobej nemocničnej starostlivosti	3 906	3 931	4 075
v inej nemocničnej starostlivosti	–	–	–
Počet postelí v hospicioch, domoch ošetrovateľskej starostlivosti	263	291	365
Počet postelí v prírodných liečebných kúpeľoch a kúpeľných liečebniach	10 733	10 896	11 406
Odliečení občania SR v kúpeľnej starostlivosti	112 331	115 204	131 137
Počet denných miest v ambulantnej aj ústavnej ZS	5 316	5 037	5 046
z toho v útvaroch jednodňovej ZS	2 705	2 563	2 630
Počet operovaných v jednodňovej ZS	204 540	211 416	216 830

Počet postelí v ústavnej zdravotnej starostlivosti (n)

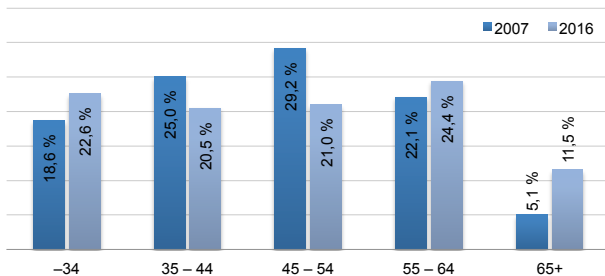
Preventívne prehliadky v ambulanciách

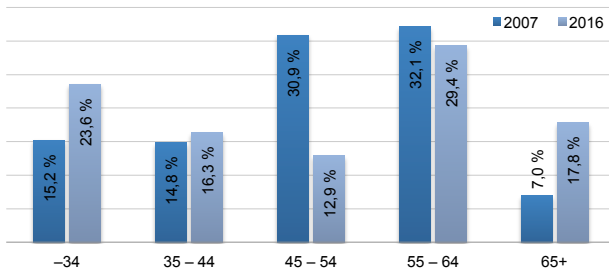
Evidenčný počet pracovníkov v zdravotníctve – fyzické osoby	2014	2015	2016
Pracovníci spolu	105 382	106 682	107 896
Zdravotníckí pracovníci spolu	79 729	80 318	81 534
z toho			
lekári	18 574	18 719	18 864
zubní lekári	2 642	2 647	2 701
farmaceuti	3 644	3 826	4 183
sestry	31 166	30 904	31 183
pôrodné asistentky	1 795	1 760	1 834
zdravotníckí laboranti	3 175	3 147	2 994
farmaceutickí laboranti	2 161	2 182	2 304
fyzioterapeuti	1 818	1 901	1 905
zdravotníckí záchranári	1 773	1 816	1 864
zdravotníckí asistenti	2 213	2 452	2 858
rádiologickí technici	1 291	1 314	1 323
sanitári	5 250	5 398	5 241
iní zdravotníckí pracovníci (r)	1 526	1 535	1 483
Nezdravotníckí pracovníci spolu	24 241	24 928	24 913
z toho			
technicko-hospodárski pracovníci	8 914	9 469	9 560
robotnícke povolania a prevádzkoví pracovníci	14 769	14 870	14 753
pedagogickí pracovníci	381	390	412
pracovníci vedy, výskumu a vývoja	177	187	173
Člen vlády a predstavený v politickej funkcii	1	1	1
Štátni zamestnanci	1 411	1 435	1 448
Štruktúra pracovníkov podľa zriaďovateľa			
v zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti MZ SR	41 281	41 848	42 403
v zriaďovateľskej pôsobnosti iných rezortov	1 805	1 842	1 983
v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC	11 876	9 723	8 282
v pôsobnosti iných zriaďovateľov	50 420	53 269	55 228

Veková štruktúra

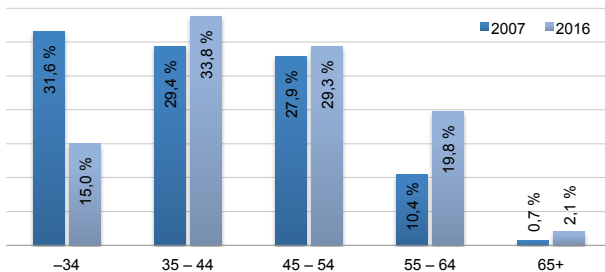
Lekári

Zubní lekári

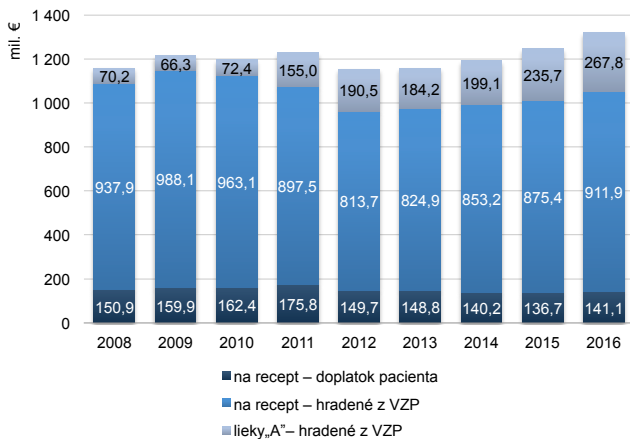

Sestry

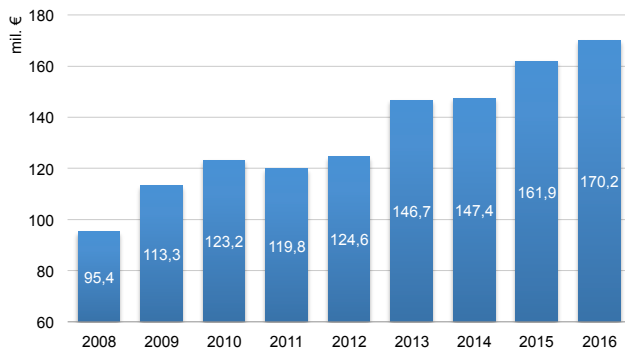

Ukazovateľ	2014	2015	2016
Spotreba humánných liekov			
Predpísané a vydané, hrazené z VZP			
Počet balení v tis. kusov	83 658	83 607	83 179
Úhrada poisťovní v tis. €	853 151	875 409	911 861
Doplatok pacientov v tis. €	140 196	136 685	141 132
Lieky – spôsob úhrady „A“, hrazené z VZP (s)			
Počet balení v tis. kusov	26 669	14 568	14 415
Úhrada poisťovní v tis. €	199 088	235 720	267 760
Predané z verejnej lekárne bez receptu občanom			
Počet balení v tis. kusov	35 613	37 313	37 544
Úhrada od občanov v tis. €	147 398	161 926	170 220
Spotreba zdravotníckych pomôcok			
Predpísané a vydané, hrazené z VZP			
Počet balení v tis. kusov	114 792	122 813	128 461
Úhrada poisťovní v tis. €	176 382	192 955	204 295
Doplatok pacientov v tis. €	6 026	6 415	7 424
Predané z verejnej lekárne bez receptu občanom			
Počet balení v tis. kusov	18 587	20 734	21 641
Úhrada od občanov v tis. €	17 250	20 442	20 749

Spotreba liekov (v mil. €) hrađených na základe verejného zdravotného poistenia

Spotreba liekov (v mil. €) predaných z verejnej lekárne bez receptu občanom

Vysvetlivky

(a)	počet obyvateľov v tisícoch
(b)	na 1 000 obyvateľov
(c)	na 1 000 živonarodených
(d)	počet zomretých na 100 000 obyvateľov
(e)	spontánne, UPT, iné potraty, mimomaternicové tehotenstvá
(f)	zdroj: hlásenie zdravotného stavu obyvateľstva
(g)	zdroj: ročné výkazy o činnosti špecializovaných ambulancií
(h)	zdroj: register prenosných ochorení (EPIS)
(i)	zdroj: národný zdravotný register
(j)	očná optika, zubná technika, dopravná zdravotná služba, mobilné zariadenia PZS (na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe)
(k)	všeobecné a špecializované ambulancie vrátane návštevnej služby
(l)	evidenčný počet pracovníkov v pracovnom aj mimopracovnom pomere spolu prepočítaný na plné úväzky v povolaniach lekár, zubný lekár, farmaceut, iný zdravotnícky pracovník
(m)	evidenčný počet pracovníkov v pracovnom aj mimopracovnom pomere spolu prepočítaný na plné úväzky v povolaniach lekár a zubný lekár
(n)	bez prírodných liečebných kúpeľov a kúpeľných liečební
(o)	členené a aktualizované podľa metodiky OECD Health Statistics, jún 2017 zdroj: (http://stats.oecd.org/)
(p)	počet osôb s preventívnou zubnolekárskou prehliadkou
(r)	logopéd, psychológ, laboratórny diagnostik, liečebný pedagóg, fyzik
(s)	osobitný spôsob úhrady lieku, zdravotná poisťovňa uhrádza PZS ako pripočítateľnú položku k úhrade výkonu v ambulantnej starostlivosti
.	údaj nie je k dispozícii
↯	prerušenie porovnateľnosti časového radu z metodických alebo iných dôvodov
z toho	znamená neúplný výber položiek

Skratky

ADOS	agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti
LSPP	lekárska služba prvej pomoci
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
PZS	poskytovateľ zdravotnej starostlivosti
UPT	umelé prerušenie tehotenstva
VÚC	vyšší územný celok
VZP	verejné zdravotné poistenie
ZS	zdravotná starostlivosť
ZZ	zdravotnícke zariadenie